

אודות

ישראל חוגגת 70 שנה ובגני הילדים משחקים וחוקרים את העבר, את העתיד ומדמיינים את העתיד.

האגף לחינוך קדם יסודי במשרד החינוך פרסם חוברת פעילויות בנושא [נוף ישראלי, ישראל](#) [חוגגת 70](#) ובה מגוון רעיונות לעשייה חינוכית משמעותית בגן.

חוברת זו מציגה תוצרים שנשלחו לאגף לחינוך קדם יסודי מהגנים השונים בהשראת הרעיונות השונים מוצגים בחוברת.

תודה לכל הגננות המשתפות.

בברכה,

צוות האגף לחינוך קדם יסודי
תשע"ח – שנת שבעים לישראל

שוהם חוגגת 25 שנה, ומדינת ישראל מציינת 70 שנות עצמאות

תערוכה עשירה שהוקמה בשוהם הינה הזדמנות מרגשת לראות איך שני האירועים ההיסטוריים שוהם חוגגת 25 שנה, ומדינת ישראל מציינת 70 שנות עצמאות נראים דרך העיניים של ילדי היישוב – תלמידי הגנים ובתי הספר בשוהם. עם היצירות, הכישרון והרעננות של התלמידים – אף אמן לא יכול להתחרות.

מנהלות הגנים בחרו בשיתוף עם מח' הגנים ופיקוח משרד החינוך להתמקד בגלריה הישראלית.

ילדי הגנים המשתתפים בתוכנית "המוזה באה לגן" הציגו מהעשייה בגנים בטכניקות שונות בהם התנסו במהלך השנה. ביחד עם הילדים שוחחו על הנוף הישראלי בעיניהם, הילדים נחשפו למנהיגי המדינה, לנופיה השונים תוך סיפורים וחוויות מפי סבא וסבתא.

יש גנים שחקרו את הישוב שוהם דרך רחובותיו, הגינות הציבוריות, הכיכרות היפות וכמובן החורש הטבעי הסובב את הישוב וציפורי הגן.

היו גנים שבחרו בשיר ישראלי ונחשפו לשיר זמר – צלילים עם טעמים ורפרטואר מוזיקלי מהתרבות הישראלית בעבר ובהווה.

המירוצ' לשבעים ושימוש ב QR code (קודר) בגן דגנית יהוד-מונסון

הפנינג משחקי 'המירוצ' לשבעים שנה' ביום העצמאות בגן דגנית מיהוד-מונסון

חלק ראשון במירוצ' כלל תחנות של אתרים/מקומות בארץ. הילדים חולקו לשמונה קבוצות ועברו בין תחנות שונות. בכל תחנה קיבלו משימה, חידון או יצירה בנושא האתר. קבוצה

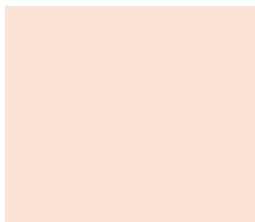
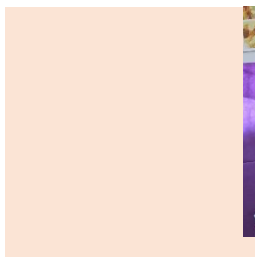
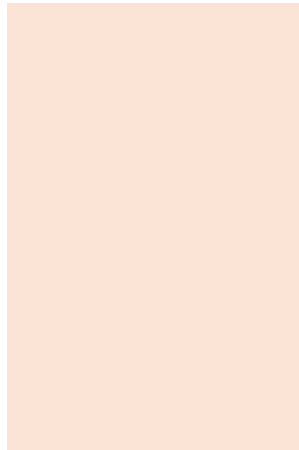

שסיימה את המשימה נגשה לנציגה צוות הגן וקיבלה שני חלקים של פאזל. לאחר ביקור בכל התחנות ואיסוף חלקי פאזל המשתתפים הרכיבו את הפאזל – תמונה של האתר/עיר.

חלק השני במירוצ' היה סיור

במיני ישראל. במשך השנה הכינו הילדים דגם של עיר/אתר אותו חקרו ולמדו כשלושה שבועות. הדגמים הוצגו במקומות שונים וצמוד אליהם קוד תגובה מהירה – QR code, קודר בעברית. מדובר תבנית/תמונה לסריקה באמצעות הטלפון החכם ומאפשרת למחזיק בו לעבור למידע מכל סוג ברשת האינטרנט. במקרה זה, המידע שהוצג מכיל סרטון בו הילדים מציגים עובדות על האתר. ההורים צפו בסרטון על ידי אפליקציה אותה התבקשו להוריד מראש.

בחלק השלישי במירוצ' נאספו כל המשתתפים למפגש שירה בציבור. תחילת המפגש כלל שירה של הילדים מול ההורים ולאחר מכן שירה משותפת של הורים וילדים בליווי הורה מנגן. ההורים קיבלו שירון אותו ארגנו ואיירו הילדים בעקבות שירים שנלמדו בגן. בשירון המיוחד שולבו קוד תגובה מהירה – QR code לשירים ביוטיוב. כך שהילדים וההורים יוכלו להמשיך לשיר גם בבית. מפגש ה'מירוצ' לשבעים' הסתיים באכילת פלאפל.

מנהלת הגן: מיכל כהן
סייעת הגן: יהודית מישאל
גננת משלימה: שירן עמרם
סייעת משלימה: רחל והב
מפקחת: אורלי ארליכמן
מחוז מרכז

בגן כרמל מרחובות יש 'מחברת מטיילת' המציגה מושגים של ארץ ישראל לפי סדר האותיות

כל "מקבל שבת" לוקח בתורו ביום שישי את המחברת המטיילת ומוצא מושג לפי ראות עינו. המושג יכול להיות: אישיות, מקום, חי, צומח סמלים וכדומה. הכלל היחיד שעליו לשמור על סדר הא' ב'. כך שמתקבל מילון מושגים של ארץ ישראל לפי סדר האותיות.

בפעילות בגן, צריכים ילד הגן לנחש באמצעות הרמזים מה התווסף למחברת. הילד הילד שבחר את המושג מרחיב ומציג אביזרים נוספים הקשורים. לילדים יש הזדמנות לשאול שאלות נוספות ולהוסיף מידע נוסף מניסיונם.

לבסוף הגננת מקריאה את מה שכתוב במחברת, לבסס את הידע ולהשלים מידע חסר. לאחר מכן במהלך השבוע נמשיך לעסוק בגן במושג שהילד הביא לדוגמא נלמד שיר קשור או סיפור בנושא.

בנוסף, לכל מושג מכינים ייצוג על גבי כרטיס שנשאר תלוי בגן.

בפעילות זו, הילדים שותפים לתכנים הנלמדים בגן, חלקם מקוריים ומעוררי השראה. הילדים מפנימים בדרך זו ידע רחב בנושא מדינת ישראל. הגננת לוקחת חלק פעיל בלמידה ספונטנית, יצירתית ולא מתוכננת.

מנהלת הגן: יעל לייב
מפקחת: נאוה ראובן
מחוז מרכז

מרכז העשרה "צלילי הטבע" מעלה אדומים מציג נוף ישראלי

מרכז "צלילי הטבע" ממוקם סמוך לוואדי הצופה אל סביבת ספר המדבר. עם ביקורם של הילדים במקום, יוצאים עם לטיולים קטנים בסביבה הקרובה, על מנת לחזק את הקשר של הילדים לחבלי ארצנו ובעיקר לעירנו הייחודית מעלה אדומים השוכנת על גבול הצפוני של מדבר יהודה.

בסיוור אנו נותנים לילדים להתבונן, להקשיב, לחקור ולהפנים בפליאה בצמחים ובעלי החיים הקטנים והגדולים החיים בקרבתנו, להביט בעצים הצומחים להתבונן בנוף הייחודי של בנייה סביב הנוף המדברי המרהיב ביופיו.

בסבב הראשון חקרו הילדים את הוואדי הסמוך לגן, התבוננו בצמחים, בסוגי האבנים בבעלי חיים האופייניים לספר המדבר והקשיבו לצלילים המקיפים אותם.

בסבב השני הילדים התנסו הילדים בחשיבה על רעיונות שונים לצורך התמצאות בסביבה. לצורך זה. אחד הרעיונות היה הכנת שלטים מחומרים שונים.

בסבב השלישי – הילדים ירדו חזרה לוואדי הסמוך ויתלו את השלטים במקום המתאים, כל גן מכין כ 4-6 שלטים.

מנהלת המרכז: רותי תורג'מן
המפקחות: ג'ולי מלמד, אביגיל בן חמו חביב
מחוז ירושלים

איך משרטטים מודלים ומפות? בגן יסמין מלוד הזמינו אדריכליות מהקהילה בשביל ללמוד

בגן "יסמין" שבעיר לוד מיישמים את היוזמה של ספריית הארץ – 'מכתבת בלדי', במסגרת היוזמה מעודדים את הילדים להרחיב את הספרייה בגן. בשנה זו, 70 שנה לעצמאות ישראל יצרו הילדים ספרים בנושא הכרת הארץ ובניית הישוב.

בשיח עם הילדים על המקומות הכי חשובים בעיר והייחוד שלה ממקומות אחרים, הילדים גילו עניין רב במפות והתנסו ביצירת מפות של העיר והארץ.

צוות הגן זיהה את העניין של הילדים בחקר המבנים והסביבה בכלל והזמין לגן אדריכליות אשר הדגימו לילדים כיצד מכינים מפות ומודלים של מבנים. האורחות המיוחדות בגן הדגימו המחשות בתמונות, והציגו בפני הילדים את השלבים לתכנון ולבניית בניין מה שסייע לילדים בשרטוט מפות משלהם ובנייתם במוקדי המשחק. הילדים יצרו מודלים של בתים ומפות שכונות, עיר וארץ, תוך שימוש בכלי מדידה שונים ובחומרי יצירה מסוגים שונים.

הגננת: עאישה אל זרו
 המפקחת: חאולה ריאן
 מחוז מרכז

ילדי גן הדר ממודיעין יוצרים מרפסת ירוקה למען מנצחי שואה

ילדי גן הדר מוקירים תודה והערכה לניצולי שואה, אשר גם בזכותם אנו חוגגים שבעים שנה למדינה

כחלק מההתייחסות לאירועים מכוננים בהקמתה של המדינה, אנו בגן הדר מוצאים את עצמנו מתייחסים גם לשואה – בדרך המתאימה לנפשם הרכה של הילדים, לצד הכאב אנו בעיקר מתמקדים בסיפורים של ניצחון וחיים.

הכרתי נערה צעירה עם לב של אישה בת מאה, חיילת בתפקידה, שיר שלו, ילדה פלאית שבתוך חייה הצבאים מצאה את הזמן לרכז ולדאוג לאנשים שניצחו את השואה. שוחחתי עם שיר והצגתי בפניה את הרצון להוקיר תודה לניצולי השואה. שיר שמחה מאוד וכך נולד לו בגננו הפרויקט "המרפסת הירוקה" ובו כולנו גננות, ילדים והורים, הצבנו לעצמנו מטרה – להפוך את מרפסות הבתים של ניצולים אלו למרפסות ירוקות.

ההורים והילדים התבקשו להביא לגן: מיכלים, כדים ואדניות ישנות. ילדי הגן במהלך החודשים הקרובים שותלים בהם סקולנטיים (צמחים בשרניים שאינם זקוקים להשקייה מרובה) ומטפחים אותם.

שיר החיילת קשרה בינינו לבין מספר ניצולים ולכשיהיו העציצים פורחים דיים, נצא עם הילדים לבתיהם ונקשט להם את המרפסות באדניות ובעציצים שהכנו לכבודם.

הגננת: עדי לוי
המפקחת: דורית מאור
מחוז: ירושלים

סגנית ראש העיר, הגב' סימה פרי שבקרה בגן שלדג ברעננה נתנה לידי הגן מפה מיוחדת.

במלאת 70 שנה לישראל ובמסגרת הפרוייקט "נשים מעוררות השראה", הזמינו הילדים/ות את סגנית ראש עיריית רעננה, סימה פרי, שהסבירה על מהות תפקידה בעיר ונתנה להם במתנה את מפת העיר רעננה.

מפת העיר עוררה את סקרנותם של הילדים/ות והם/ן החלו לחקור אותה, למדו לקרוא את המקרא, חיפשו את מקום מגוריהם וגילו שכל ילדי/ות הגן גרים/ות באותה השכונה. הילדים/ות ציירו מפות של הדרך שלהם/ן לגן ובדקו מי גר/ה בקרבת הגן ומי מרוחק/ת יותר. לכבוד חנוכה החליטו הילדים/ות לשחק במשחק חפש את המטמון. הילדים/ות התחלקו לארבע קבוצות לפי מקום מגוריהם בשכונה כאשר כל קבוצה מסרה לקבוצה אחרת מפות שציירו הילדים בעצמם/ן ואיתן ינווטו את דרכם/ן לגן.

בהמשך, חיפשנו מקומות בילוי מעניינים בשכונה ואיתרנו, באמצעות המפה, את הגינה הקהילתית, בתי כנסת, גינות ציבוריות ובתי ספר. סיירנו ליד הגן ו"גילינו" שהגינה הקהילתית קרובה מאוד. יצרנו קשר עם מנהלי הגינה וביקשנו לבקר במקום. הילדים/ות ציירו מפות ובהן ציינו את הדרך לגינה הציבורית. ביום המיוחל, יצאנו מהגן כשבידינו המפות והילדים/ות מובילים/ות את הדרך.

מנהלת הגן: שירה שרון
מפקחת: ליאת אייל
מחוז מרכז

"נוף ישראלי" בגן אלון, מודיעין

אחרי חנוכה, עם חזרתם של הילדים לגן, ביקשתי מהילדים לשתף בחוויות מהחופשה. אחד הילדים סיפר שביקר עם משפחתו בים המלח וילדים אחרים סיפרו שנסעו לאילת.

מכאן התחיל השיח של חופי הים בארצנו. פירטתי את שמות החופים והימים בישראל: ים סוף, ים המלח, ים כינרת וים התיכון. הסברתי לילדים שהים הוא סוג של נוף המצוי בארצנו (באותה הזדמנות, הסברתי את המונח "נוף") וסיפרתי להם שנלמד על ארץ ישראל ונופיה לרגל מלאת

70 שנה למדינה. תחילה עשינו סיעור מוחין על הנושא ים. אחר כך יצרנו גלים, הוספנו בעלי חיים שחיים בנוף הזה בארצנו, ולבסוף קישטנו את היצירה בסירות. שיתפנו את ההורים שהתבקשו להביא לגן תצלומים המציגים ביקור בים וספרות ילדים המתייחסת לנושא.

עכשיו, אנחנו לומדים שירים ישראליים המתייחסים לנושא כגון "מעבר לים" שכתב ח.נ. ביאליק ושרה נתנאלה, "דוגית נוסעת" ועוד. בהמשך, נכיר נופים אחרים אופייניים לארצנו.

מנהלת הגן: דורית צור

מפקחת: דורית מאור

מחוז ירושלים

פרויקט אימוץ "חורשת החקלאים" בגן צ'לו רעננה

גן צ'לו ממקום בשכונת נווה זמר שהינה שכונה חדשה בעיר, הצמודה לשכונת קרית שרת שהינה שכונה ותיקה מאד. בין שתי השכונות נמצאת "חורשת החקלאים" שהינה חורשה שהוקמה במרץ 2007 לרגל יום ההולדת ה-85 לרעננה, לכבוד חקלאי העיר לדורותיהם, וכסמל לכך שרעננה ותושביה מוקירים ומשמרים את ערכיה ואת עברה כמושבה חקלאית.

בשנת ה-70 לישראל בחרנו במסגרת פרויקט "אמץ אתר" לאמץ את חורשת החקלאים הקרובה לגנו, בשלב הראשון ביקרנו בחורשה ופגשנו את נחמיה תנא מראשוני חקלאי רעננה ושמענו מפיו על "רעננה של פעם", כיצד נראו חייהם של ילדי

רעננה, חקלאי המושבה, ראינו את באר המים, טיילו בחורשה אספנו עלים, בלוטים, חרובים, אבנים ואצטרובלים. לאחר מכן כשחזרנו לגן הכנו מנדלות ויצירות אמנות מן הטבע.

בגן עם ילדי כיתה ד' מביה"ס
שקד בעיר, שגם הם מאמצים
את החורשה, יצרנו חברויות
ושיתופי פעולה בין הילדים
הבוגרים לצעירים, לכל ילד מהגן
הוצמד ילד בוגר ונרקמו קשרים
מיוחדים ומעניינים בין הילדים.

בשלב השלישי לקראת ט"ו בשבט הזמנו את הורי הגן לפעילות משותפת עם נחמיה תנא,
שמענו מפיו הרצאה על חשיבותם ותרומתם של העצים לסביבה. לאחר מכן נטענו עץ ושתלנו
שתילים בחצר הגן.

מנהלת הגן: עינב קרן
מפקחת: ליאת אייל
מחוז מרכז

ערכה 'למטייל הצעיר' – גן חצב, אזור

בתחילת השנה קיבלו ילדי הגן ערכה למטייל/ת הצעיר/ה הכוללת בתוכה: מגדירי בע"ח, פרחים, פרפרים, ציורים ועצים, זכוכית מגדלת, פנקס וצבעים כדי לתעד את החוויות, תג חוקר/ת צעיר/ה ותיק למטייל/ת הצעיר/ה.

במהלך השנה הילדים ומשפחתם בוחרים מקום בארץ ישראל שבו ירצו לטייל (נחלים, הרים, אתרים, מוזיאונים וכד'), הם מתעדים בדרכים שונות, מצטלמים במקום הבילוי, חוקרים את הסביבה בה הם נמצאים (פרחים, עצים...) מביאים ממצאים (אם נמצאו) ומספרים על כך לשאר החברים.

מטרת הפעילות היא טיפוח אקלים מיטבי תוך העצמת הבטחון עצמי בקרב הילדים, הרחבת מעגל החברים והעמקת הידע. במסגרת פעילות זו זוכה כל ילד בגן שלנו לתשומת לב מיוחדת ואישית. מתחילתה של הפעילות בגן ניתן היה להרגיש כיצד מתחזקת תחושת החברות ושיתוף הפעולה בין הילדים.

מנהלת הגן: דנה למפל
מפקחת: גב' אילנה מזרחי
מחוז תל-אביב

גן יערה ממודיעין חוקר צורות נוף בארצנו

ילדי גן יערה מחוברים לטבע. הילדים מבקרים באופן קבוע בחווה האקולוגית, מטיילים הרבה בארץ במסגרת המשפחתית ומשתפים את שאר הילדים בחוויות מהטבע.

בעקבות המגע והשיח הקבוע שיש בגן על נושאים הקשורים לטבע, התחלנו לחקור על צורות נוף בארצנו: כל ילד בחר איזה צורות נוף לחקור: יער/ חורשה, פרדס/ מטע/ כרם, שדה, ים, גבעה/הר.

בכל קבוצה סיפרתי על צורת הנוף. נעזרתי בחוברת 'ישראל חוגגת 70 - נוף ישראלי' ובעזרת מידע ותמונות שאספתי על צורות הנוף. בעקבות הלמידה הראשונית כל קבוצה העלתה שאלות:

השאלות שעלו מהילדים בקבוצת היער: איזה עצים יש ביער ובחורשה?, איזה פרחים יש ביער? מה גדול יותר החורשה או היער?, מי מטפל בעצים ביער

השאלות שעלו מהילדים בקבוצת השדה: איך משקים שדה?, האם הנרקיס צומח בשדה?, איפה יש שדה קרוב לבית שלי?, למה הדבורה מגיעה לשדה?, האם השדה גדול יותר מהיער?

השאלות שעלו מהילדים בקבוצת הים: האם הים יכול להיות קטן?, איך נולדו הדגים? איך הגיעו המים לים? איך נוצר הים? איך נולדו הכרישים?

השאלות שעלו בקבוצה הפרדס: איפה יש פרדס?, איזה עצים יש בפרדס?, איזה פירות יש בפרדס?, למה יש מיץ בתפוזים?, למה יש בקלמנטנה גרעינים?, למה הלימון חמוץ?

השאלות שעלו בקבוצת ההר: ממה עשוי ההר?, למה ההר גבוה?, איזה הר קרוב לגן? איפה נמצא ההר הירוק (ששמענו בשיר)?

שתפנו את ההורים בשאלות הללו והלמידה המשיכה בבית עם ההורים. הילדים הביאו מידע שמצאו באינטרנט, בספרים, מתמונות וטיוולים. עיינו במידע הרב שהגיע לגן וגבשנו איזה מידע נעביר לקבוצות אחרות. כל קבוצה בחרה פעילות כמו: שיר מתאים, ריקוד, המחזה לפי הנושא הנבחר שלה. לדוגמא: קבוצת ההר למדה ריקוד לשיר 'ההר הירוק'. קבוצת הפרדס סחטה מיץ מפירות הדר. קבוצת היער המחיזה את הסיפור: "האורן שלא שמח בחלקו".

לבסוף, כל קבוצה יצרה מעיסת נייר את צורת הנוף אותה עליה היא למדה והתוצרים הוצגו בכניסה לגן, נהגנו מאוד ולקראת חג הפסח התחלנו לחקור את צורת הנוף- המדבר.

מנהלת הגן: כנרת קפל,
צוות הגן: איריס רוסק ויוליה שטיין
מפקחת: דורית מאור
מחוז ירושלים

ילדי גן ארז משכונת רמת בגין בחיפה למדו שמפות הן דבר חיוני בכל מרחב – ביער, בגן, ברחוב

גן ארז נמצא בשכונת רמת בגין . בסמוך לגן מבנים ציבוריים ואזורי טבע פתוח של יערות הכרמל.

את נושא המפות התחיל כאשר ביקשנו מהילדים לאסוף ולהביא לגן מפות שונות מטיולים ארץ ובעולם. במהלך החודשים הראשונים הקפדנו לתת תשומת לב רבה מושגי יסוד בסיסיים שעלו מהילדים ויעזרו לנו בפיתוח הנושא בגן בהמשך. המושגים ההכרחיים הם: מושגי מרחב, כיוונים, ספירה ומנייה, כלי מדידה, יחידות מדידה.

לאחר שחשתי שהידע מספיק מבוסס אצלם התחלנו לפעול בתוך הגן. הילדים היו צריכים להדריך ילדה מכוסת עיניים כיצד להגיע אל זכוכית המגדלת שנקבע בפעילות כ"עד הסופי". פעילות זו דרשה מהילדים להבין שכדי שהיא תגיע ליעד עליהם להיות מאוד מדויקים בהסברים. לציין מספר צעדים וכיוונים על פי הנמצא במרחב. בהמשך ניסו הילדים לכוון

ילדה שאינה שומעת להגיע לאותו יעד... ההצעות היו מגוונות כגון שפת הסימנים, ליווי אישי, מכתב הדרכה, וציור... תוך כדי פעילות עלה רעיון השימוש במפה.

הילדים מיד ניגשו לעבודה ונתקלו בקושי כיצד לציירה כדי שהיא תהיה מובנת לכל אדם... אט, אט, תוך כדי שיחה והכנת המפה בשיתוף פעולה הם הגיעו למסקנה שצריך להכניס סימנים ברורים כגון חצים, צעדים, מספרים מדויקים וכיוונים וכמובן לצייר את נקודת המוצא ומקום היעד. בתום הכנת המפה, הזמינו הילדים את הסייעת להתנסות בשימוש במפה. אז התברר, שהצעדים של הסייעת היו גדולים יותר והמפה עברה אינה שמישה. הם הבינו שהם צריכים יחידת מידה מדויקת כדי שכל אדם יוכל להשתמש ולהבין את המפה שלהם והחליטו על מרצפות הרצפה. לאחר תיקון המפה הסייעת הגיעה ליעד. הילדים שמחו מאוד! ולכל אדם שנכנס לגן הם נתנו את המפה שהכינו ובדקו את אמינותה.

בפעילות המשך חילקנו את הקבוצה לחמש קבוצות. כל קבוצה בחרה זירה בתוך הגן והכינה לחבריהם ביחד מפת אוצר מקומית. המשימה לא הייתה פשוטה לכל הקבוצות במיוחד בפני שנזקקו לשיתוף פעולה. מי שהתקשה נעזר בתיווך מבוגר. כאשר הקבוצות סיימו הם התחלפו במפות וכל קבוצה הגיע ליעד שקבוצה אחרת הכינה להם במפה. ראינו הפעילות הילדים סגנונות עבודה מגוונים.

אחרי פעילויות אלו כבר התחלנו לראות כיצד הילדים מכינים מפות אחד לשני... הנושא כבר התחיל להיטמע.

פעילות נוספת התקיימה עם הגננת המשלימה כאשר כל קבוצה קיבלה מפה בתוך הגן ועל הקבוצה להגיע ליעד כדי למצוא את המטמון שהסתירה עבורם. בכל מטמון היה חלק מפאזל גדול שהתחבר יחד עם החלקים של יתר הקבוצות. הפעילות הייתה מרתקת, היה ניכר בשטח את ההבנה של הילדים, הם קראו את המפה ע"י הסימנים, הציורים הנלווים, זיהו ומנו את מספר הצעדים בדרך, ופנו לפי כיווני החצים... והגיעו למטמון. וביחד עם יתר הקבוצות הרכיבו את הפאזל.

בהמשך, התחלנו לצאת לטיולים קצרים בסביבת הגן, מיקדתי אותם לפרטים שונים בד רך כגון מבנים, עצים, תמרורים וכבישים. כאשר חזרנו מהטיול מיפינו את הטיול. לא הכנסנו את המידות מפני שבחוץ לא היו לנו את המרצפות של הגן אז נאחזנו במה שראינו בדרך על סמך הזיכרון. מטיול לטיול הבחנו אצל הילדים התפתחות משמעותית ביכולת לשים לב לפרטים בדרך על מנת להשתמש בזה במפה.

בגן תלויה מפת ארץ ישראל, כאשר התחלנו לעסוק בנושא הילדים שאלו הרבה שאלות על המפה ולמדו ממנה על מקומה של מדינת ישראל ושכנותיה (זכרו את ירדן – הסכם השלום עם רבין ואת ומצריים מסיפור יציאות מצריים ומכל שמנחם בגין, שעליו קרויה השכונה שלהם, עשה שלום עם מצריים), משמעות הצבעים וסימון הגבהים, מה זה המונח גובה פני הים (קישרו את זה לנקודת ה-0 במד הטמפרטורה של הגן) על שושנת הרוחות, חיפשו ערים שהם מכירים על גבי המפה ועד כמה היא רחוקה מחיפה, ומשם יצאנו לנושא של מדידות וקנה מידה במפות.

אמא מהגן שלנו, אדריכלית במקצועה הגיעה לגן להרצות לילדים על מפות אדריכלים ועל סימנים אוניברסליים במפות אדריכלים ומה זה אומר מבט ממעוף הציפור.

לקראת יום המשפחה כל ילד הכין ביחד עם הוריו מפה מהבית לגן. הסימנים שנבחרו היו עוררו עניין ושיח בין הילדים ומשפחותיהם. ביום המשפחה ערכנו פעילות הורים וילדים ושיחקנו "סימני דרך". הילדים הכינו מפות אוצר בדרך והקבוצות המקבילות היו צריכות למצוא את האוצר. ההורים היו שותפים פעילים במשחק ונהנו לראות את בקיאות הילדים בהכנת מפות. קיבלנו פידבקים חיוביים מאוד מההורים על הפעילות והנושא הנלמד.

מנהלת הגן: מיכל זוהר שכנר
מפקחת: מיכל שידלובסקי
מחוז חיפה

כל כך הרבה ציפורים אוהבים לחיות בארצנו. אילו מהם שוכנים בעיר לוד? חקר של ילדי גן אייל

בזמן משחק של ילדי הגן בחצר, זהה אחד הילדים בגן כי ישנן סוגים שונים של ציפורים המבקרות בחצר. הוא הצליח לסחוף אחריו את הצוות ושאר הילדים לעקוב אחריהן. הילדים עקבו אחר הציפורים, זיהו את שם הציפור דרך מגדיר הציפורים והחליטו להכין מתקני האכלה עבורם. הילדים שאלו את עצמם "איזה מזון עשוי להזמין ציפורים נוספים לחצר הגן?" בשלב זה הוחלט לשתף את ההורים בפעילות זו, באיסוף מידע אודות הציפורים ממקורות שונים. הילדים יצאו לסיורים וטיולים ברחבי העיר, צלמו וציירו, השתמשו במגדיר ובאנציקלופדיה, קראו וכתבו ובשיתוף ובתיווך הגננת כתבו סיפורים, שירים, שירים עממיים ומגדיר ציפורים ייחודי לגן- "ציפורי לוד בגן אייל" כחלק מהיוזמה השנתית "ספריית הארץ-מכתבת בלדי".

הנושא ממשיך להתפתח ואולי בקרוב יכירו עוד משפחות ציפורים ממקומות אחרים ויבנו את מגדיר "ציפורי הארץ"...

מנהלת הגן: בות'ינה אבלאסי
מפקחת: ח'אולה ריאן
מחוז מרכז

גם אנחנו רוצים לטוס! עם כל החברים של הגן. זה אפשרי? בגן מעיין בעיר לוד בנו שדה תעופה עבור ילדי הגן

גן מעיין ממוקם בעיר לוד הקרובה לשדה התעופה הראשי של מדינת ישראל ואי אפשר להתעלם מרעש מטוסים באזור. "מה זה מטוס?" שאלנו את הילדים, "מי עולה למטוס? מה שם המקום ממנו ממריא ונוחת המטוס? איך נראה שדה תעופה? מה צריך להיות בו?" לאחר שחקרנו דרך תמונות וראיונות התחלנו בשיתוף פעולה עם ההורים הילדים וצוות הגן בהקמת שדה תעופה בגן.

הכנו ביחד את המסלולים, המטוס, מסוף (טרמינל), עמדת בידוק להחתמת דרכונים, מסוע לתיקים. מרחב שדה התעופה בגן הפך להיות פינת משחק סוציודרמטי פעיל במקביל לפינות האחרות. כולם מוזמנים, בשדה תעופה הזה זמן ההמתנה לא ארוך במיוחד.

מנהלת הגן: מעיין אלוהבאני נידא
מפקחת: חאולה ריאן
מחוז מרכז

ילדי גן נבל יוצרים ספר המלצות לטיולים ואטרקציות בישראל מותאם לצרכיהם

פרוייקט הבניית מידע שיתופי של קהילת הגן לכבוד 70 שנה למדינה

בגן נבל שנמצא ברעננה עבדו חוברת המלצות על טיולים בארץ ישראל. הכנת החוברת כרוכה בעבודה בשלבים אשר נעשית במפגש ובקבוצות קטנות.

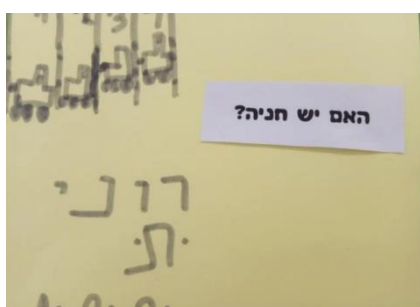
שלב ראשון: בימי ראשון במפגש בוקר כל ילד סיפר על טיול/ מוזיאון/אטרקציה אשר ביקר בה ביום שבת עם משפחה וחברים. הילדים למדו לדבר לעניין, לקצר ולמסור מידע אינפורמטיבי וחוויתי אישי.

שלב שני: הילדים חשבו אילו נתונים הכרחיים לדעת כאשר אנו ממליצים על מקום בו ביקרנו. איזה מידע חיוני יש למסור. הצעות הילדים תועדו ב"שמש הרעיונות" והילדים איירו את הכתוב.

שלב שלישי: הילדים מיינו את כל הנתונים. מה עיקר ומה טפל. סיננו שאלות שחוזרות על עצמן, ובחרו אילו נתונים מתאימים להיכנס תחת קטגוריה אחת. לדוגמא: "אילו נעלים מתאימות", "אילו בגדים צריך ללבוש" תחת קטגוריית "טיפים" וכדומה.

לאחר הכתיבה, האיר, המיון הגיע תור ההורים....

שלב רביעי: כל משפחה קיבלה דף ובו כל הנתונים אשר לדעת הילדים חיוניים להיכלל בהמלצתם. בגן פורסמה רשימה בה כל משפחה בחרה מקום עליו תרצה המליץ (כדי למנוע כפילויות והמלצות רבות על אותו טיול).

את הדף ימלאו בכתב יד וכמובן יוסיפו תמונה מתאימה. בשלב האחרון נאגד את כל ההמלצות ונפיק ספר בכריכה קשה. הספר יחולק בסוף השנה כמתנת סיום אשר מסכמת את תהליך הלמידה והעשייה. כל אחד מילדי הגן והצוות החינוכי יקבלו העתק מהספר.

אנו בטוחים כי קהילת ילדי הגן ומשפחותיהם יעשו שימוש בספר וייהנו מהתוצר המשותף.

מנהלת הגן: שירי סומך
מפקחת: ליאת אייל
מחוז מרכז

ג'ינג'י בובת חבר מטייל בארץ ישראל

ג'ינג'י, בובת חבר מוכרת לילדי הגן, אוהב לטייל בארץ ישראל ושולח מכתבים לילדי הגן מאתרים בהם מבקר. המכתבים נמצאים בקלסר "יצאנו לטיול" שנמצא במוקד החקר בגן. בנוסף כמדי שבוע הילדים לוקחים תיק טיולים המכיל הנחיות להורים, דף לתיעוד ואמצעים לאיסוף אוצרות מהטיול (פינצטה, קופסה, משקפת, זכוכית מגדלת) דפי התיעוד נכנסים לקלסר הטיולים שהוזכר קודם לכן. במוקד הבניה תלויה מפה ותמונות של אתרים בהם ביקר ג'ינג'י/ילדי הגן וכיס עם מפות.

כמו כן, השתמשנו קופסת מתנה, בכל פעם קיימת מתנה הקשורה לארצנו (מפה, דגל, סמל המדינה... ועוד)

ומה עוד?

הקמת שמורת טבע בלונים בעקבות ביקורו של ג'ינג'י בשמורת עין גדי הילדים הכירו מגדירים ואופן השימוש בהם, שוחחנו מה צריך לקחת לטיול? התארגנות במוקד הבית, כיצד מתנהגים בשמורה? דגש על שמירה על איכות הסביבה, הכרה ושמירה על הצומח והחי בשמורה.

הוספת שירון לספריית הגן

ג'ינג'י לימד את הילדים את השיר ארץ ישראל שלי של דתיה בן דור והילדים יצרו מרחב משחק חדש

**פסטיביאליק בעקבות ביקורו של ג'ינג'י
בבית ביאליק בתל אביב**

הכרנו את היוצר ומגוון יצירותיו, לאחר חג חנוכה ובילוי הילדים בהצגות הקמנו במה בה הילדים הציגו את היצירות הנלמדות, הוספנו שירון שירי ביאליק לספריית הגן.

בעקבות "קן לציפור"/ח.נ.ביאליק הקמת
מסעדת ציפורים והיכרות עם הציפורים בארצנו
(בחדר הגן)

ג'ינג'י מטייל בחרמון – הקמת אתר בגן

הכנת מטוסים כחול לבן בנגריה של סבא
דוד

מנהלת הגן:

מפקחת:

מחוז

"נוף ישראלי" דרך השירים בגן תור, ביה"ס הפתוח בחיפה

השנה אשכול קורין עוסק בתחום הדעת-מוסיקה. גננות כל האשכול, משתתפות במפגשים מקצועיים בשעות אחה"צ במטרה לקבל כלים ליישום התחום בגן. בנוסף, במשך השנה ילדי הגן מקבלים העשרה מוזיקלית עם מיכל סנש המכינה אותם לקראת תכנית הקונצרטים וחושפת אותם למוסיקה קלאסית ושירי ארץ ישראל בסימן 70 שנים למדינה.

בגן שלנו, התחברנו לנושא דרך 70 שנים למדינת ישראל ופתחתי אותו בשיר "כאן" שכתב והלחין עוזי חיטמן. במסגרת הפעילות היצרנו את היוצר עוזי חיטמן דרך התחנות של חייו המשולבות בתמונות מארץ ישראל לאורך השנים ומוזכרות בשיר.

התחנה הראשונה היא הבית, כאן- זהו המקום הראשון אליו מתחבר כל אדם בכלל והילדים בפרט. הנושא הוצג במעגלי "כאן", "התחלנו ממעגל הקטן ביותר שהוא הבית, המשכנו למעגל הרחוב, השכונה והעיר חיפה. השיר השני שנבחר היה "ההר הירוק" שכתב יורם טהרלב והלחין מוני אמריליו. השיר ליווה את נושא הכרמל. השיר השלישי לקח אותנו לטיול עם

תרמיל ומקל ברחבי ארץ ישראל, עם "קום והתהלך בארץ" שנכתב גם הוא ע"י יורם טהרלב
והולחן ע"י יאיר קלינגר. הילדים הכירו מקומות נוספים בארצנו.

מנהלת הגן: אביטל ברמן
מפקחת: רחל שולמי
מחוז חיפה

פרס ישראל לנשים פורצות דרך של ילדות-י גן שלדג ברעננה

הכל החל בסיום החופש הגדול כשהתחלתי לבנות תוכנית שנתית לילדי הגן. ידעתי שזו שנתה השבעים של המדינה ורציתי להביא לילדות-ים זווית אחרת וקצת שונה של מדינת ישראל. מכיוון שגן שלדג הוא גן מודע מגדר, והשפה המגדרית בו משפיעה על כל התהליכים שאנו עוברים-ים בגן, החלטתי שכוכבי-ות השבוע יחשפו בכל שבוע אשה פורצת דרך הקשורה באופן ישיר לתוכנית הלימודים. כך שבוע אחר שבוע חווינו בגן נשים שונות ומעצימות שחלקן הגיעו לגן, חלקן שלחו סרטונים לילדים-ות ולחלקן זכינו לחלוק כבוד לאחר מותן.

כשפורסמו שמות חתני וכלות פרס ישראל, חשתי שיהיה נכון להציג לילדים-ות את הנושא ולשמוע את דעתם-ן. לימדתי את הילדות-ים מה הוא פרס ישראל, כיצד נבחרים-ות חתני וכלות הפרס, במה הם זוכים וכו' ומיד לאחר מכן הצגתי להם-ן את חתני הפרס באופן אקראי. כבר כשהצגתי את התמונה השניה קרא יונתן: "איפה הבנות?" ביקשתי שימתין והמשכתי להציג את כל החתנים ואת הקטגוריות בהם זכו עד שהגעתי לזוג ברוניצקי. משהנחתי את תמונתם הזוגית של הזוג ברוניצקי מיד עלתה השאלה למה הם יחד בתמונה ומשהסברתי שהם זכו יחד באותה קטגוריה אמרו הילדות-ים שאם הם מקבלים יחד את הפרס אז "זה לא שווה", כלשונם. שאלתי אותם מה אפשר לעשות? האם ילדות-ים בני שש יכולים לעשות מעשה? ולאחר שיח הם-ן השיבו שיילכו הביתה וימצאו יחד עם הוריהם באינטרנט נשים

שמגיע להן לזכות בפרס ישראל, שאותן נציע לשר החינוך ולנשיא המדינה. הילדות-ים ידעו שהרשימה עדיין לא סגורה ולכן חשבו בתמימותם-ן שיש בכוחם-ן להשפיע.

למחרת קיבלתי למייל שמות של נשים הראויות בעיניהם-ן לזכות בפרס, הרשימה היתה ארוכה והיה צורך להקים וועדת פרס שתצמצם את הרשימה לשמונה נשים בלבד (כדי להשוות לרשימת הגברים). יש לציין כי לאורך כל הדרך הדגשתי בפניהם-ן שכל החתנים

והכלות ראויים-ות לזכות בפרס. שמונת הנשים שנבחרו הן: אליס מילר, דתיה בן דור, טל ברייר בן- מוחה, מורן סמואל, עדי אלטשולר, עפרה אברמוביץ, ציפי שביט ורות דיין. כתבנו מכתב לשר החינוך ולנשיא המדינה ובו הצענו לצרף לפרס את הנשים הנ"ל.

לאחר כמה ימים ומשלא קיבלנו תשובה הציעה לירי ליזום טקס אלטרנטיבי בו נחלק את הפרס לנשים שבחרו ילדות-י הגן. מכיוון שאני דוגלת בקידום יזמות של ילדות-ים כדרך להעצים אותם-ן, לא "ללכת עם הזרם" ולעודד חשיבה ביקורתית, יצרנו קשר עם הנשים ומה רבה היתה שמחתנו כשהן אישרו את הגעתן. מכאן, התחלנו בהכנות לטקס, צפינו בטקס פרסי ישראל וחשבנו יחד כיצד אנו רוצות-ים שייראה הטקס שלנו.

התחלקנו לקבוצות בנות 4-5 ילדות-ים כשכל קבוצה חקרה באופן מעמיק את כלת הפרס שבחרה, לימדה את ילדות-י הגן אודותיה והכינה כרזה המספרת על חייה של הדמות, תרומתה לחברה ומדוע מגיע לה לזכות בפרס. כמובן שכל קבוצה כזו, היתה גם אחראית על הגשת הפרס לכלה.

בתאריך 16/4/18, קיימנו את טקס פרס ישראל לנשים פורצות דרך של ילדות-י גן שלדג, ובעזרתן של עיריית רעננה והמפקחת ליאת אייל, היה הטקס מכובד ומרגש. הילדות-ים הפיקו אירוע שהיה כולו שלהם- מתחילתו ועד סופו, הם-ן קיבלו את כלות הפרס לטקס, דיברו עימן, הצטלמו איתן, שאלו שאלות והעניקו להן את הפרס. ההתרגשות היתה עצומה! והילדות-ים יצאו בהרגשה שהם-ן יכולות-ים (גם בגיל שש) לשנות מציאות.

מנהלת הגן: שירה שרון, רעננה

מפקחת: ליאת אייל

מחוז: מרכז

תמונות מהאירוע:

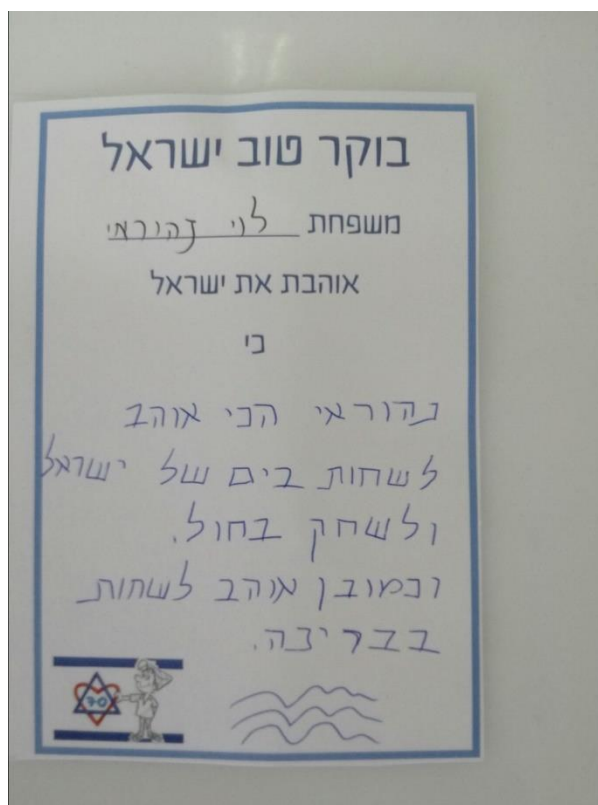
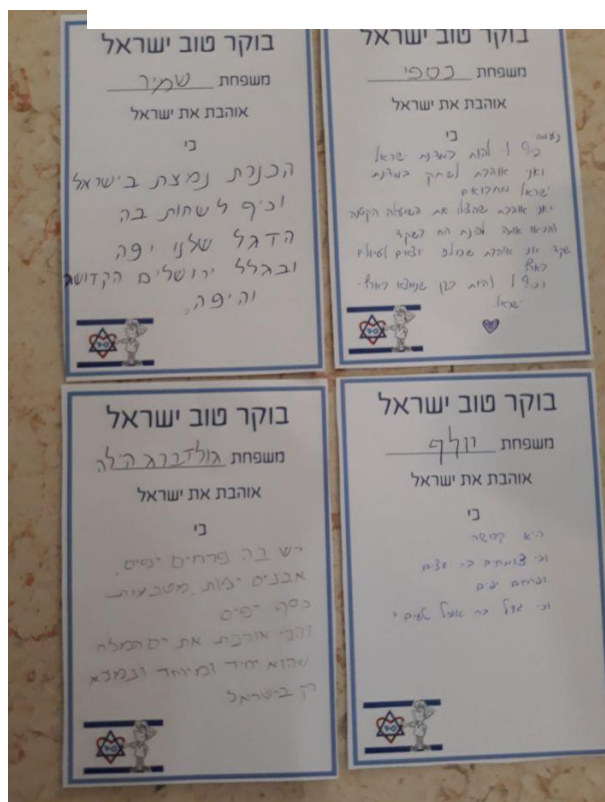

בוקר טוב ישראל, גן נופר, טל מנשה, מוא"ז שומרון

בעקבות החוברת "נוף ישראלי" שיצאה לאור לקראת 70 שנה למדינה, אנחנו בגן פותחים את הבוקר בחדשות טובות המספרות על פניה היפות של ישראל. בכל יום שניים מילדי הגן מקבלים דגל ישראל גדול וכרטיס חגיגי עם משימה משפחתית, בו מתבקשת משפחת הילד לכתוב למה הם אוהבים את ישראל (ראו כרטיס מצורף) ולהצטלם עם הדגל תמונה משפחתית.

למחרת בבוקר ניתן היה לראות ביישוב ילדים אלו צועדים לגן עם דגל גדול וחדשות טובות המרחיבות את לב כולנו, כי באמת, באמת טוב לקום כל בוקר בישראל.

מנהלת הגן: רחל מלכא
מפקחת: מיכל בוטבול
מחוז מרכז

מידע נוסף לגננת

[לאתר המרכזי של או"ח בנושא 70 שנה לישראל](#)

[נוף ישראלי, 70 שנה לישראל – חוברת לגננת](#)

[אוגדן "אוספים חוויות" - מגוון הצעות לפעילויות](#)

["זמר לך מולדתי"](#)

[מצעד הספרים בסימן 70 שנה](#)

[חלון לנוף האמנותי של השקמה הישראלית](#)

[דף המידע באתר האגף לחינוך קדם יסודי](#)